

POVINNOSTI RODIČOV A DETÍ

Rodičia majú k deťom veľa povinností. Nie je správne zabúdať na to, a preto si pripomenieme niektoré z nich. Kiež toto čítanie poslúži ako inšpirácia rodičom, prispeje ku zlepšeniu výchovy detí a zjasní ovzdušie v našich rodinách. Deti sú naším pokladom –to nebude nikto popierať. Lenže niekto vidí cenu detí v ich pomoci rodinnému podniku, iné svoje deti zahrnú všetkými možnými i nemožnými materiálnymi statkami, ale nie sú im schopní dať to jediné skutočne dôležité - pozornosť, lásku, starostlivosť, vľúdne slovo, pochvalu a citlivé napomenutie.

Viac než akékoľvek prekárание či ponaučenie je pre výchovu detí dôležité rodinné ovzdušie. Keď vládne v rodine pokoj, láska, dôvera, láskavosť a pocit bezpečia, vtedy to deti nasajú do svojej duše a odnesú si to do života. Ale keď je duchovné ovzdušie v rodine rozbúrené ponáhľaním, nevládnosťou, nervozitou, zatrpknutosťou, nevraživosťou, alebo dokonca nepriateľstvom či horkosťou - potom sa podľa toho sformuje i srdce dieťaťa a hocaké múdre a sladké slová uplatnené vo výchove vyznejú naprázdno.

Na výchovu dieťaťa nemôžeme pozeráť ako na výcvik opičky. Dieťa má od narodenia dušu, ktorá je dospelá, a preto sa k nemu správajme vždy s úctou. Mali by sme vychádzať z toho, že dieťa všetko, čo je naozaj dôležité, už vie, a my mu máme pomôcť, aby si to uvedomilo a naučilo sa to používať. Deti nie sú naším majetkom, ale sú nám zverené do opatery, na výchovu. Pod výchovou sa rozumie rozvoj toho, čo už je v duši obsiahnuté. A nielen rozvoj, ale tiež uvedenie do života. Dieťa sa má nielen naučiť dobrým vlastnostiam, ale tiež ich obhájiť v praktickom živote a používať ich vo všetkých životných situáciách.

Rodičia majú za výchovu dieťaťa obrovskú zodpovednosť. Preto by nemali svoje deti vychovávať len tak "mimočodom", ale skutočne sa nad sebou a nad dieťaťom zamýšľať a rozjímať často nad tým, čo pri výchove zanedbali a ako sa dieťaťu lepšie venovať. V tom by im mohli pomôcť i tieto riadky s duchovnými radami rodičom.

POVINNOSTI RODIČOV K DEŤOM

1. Deti milovať (Til 2,4); deti sa majú rodiť z lásky a priania oboch rodičov, nie z vášne, hriechu alebo náhodou.

Po narodení je povinnosťou rodičov vybrať deťom veriacich krstných rodičov, vodiť ich pravidelne do chrámu a pravidelne ich privádzať na sväté Prijímanie (aspoň raz do mesiaca), učiť ich krátke modlitby a dobrým skutkom úplne odmalička.

2. Učiť ich Božiemu zákonu (Deut 4, 9-10; 6,7 a 20-25, Ž 77/78,5-7; Prísl 22,b Efez 6,4); je povinnosťou rodičov učiť deti pravej viere a bázni Božej (Gen 18, 19, Ž 33/34, 11-12; Prísl 1,7); je ich povinnosťou rozprávať deťom úžasné veci Božie zo svätých kníh (Ex 13, 14-15; Joz 4,6; Ž 43/44, 2).

3. Rodičia majú ďalej povinnosť učiť deti poslušnosti a podriadenosti (Prísl 4, 3-4 1 Tim 3,4); majú povinnosť deti žehnať a blahosloviť (Gen 48, 15-6; Žid 11,20) a trpieť pre deti (Ž 102; 102/103,11-13); majú deti povzbudzovať a utešovať (1 Tes 2,11), viesť ich k dobru (1 Tim 3,4-12), prekárať deti (1 Kráľ 2, 23-24), napravovať ich a podľa potreby i trestať (Deut 8,5; Prísl 3,12; Žid 12,7, 9-10); nesmú deti dráždiť a navádzať ku zlosti, a samozrejme, musia sa starať o ich potreby (Prísl 13,22; Mt 7, 9-11; Lk 11, 11-13; 2 Kor 12,14; 1 Tim 5,8).

4. Je povinnosťou rodičov modliť sa za svoje deti a za ich múdrosť, za ich duchovný rast, za ich spásu (Gen 17,18; 4 Kráľ 29,19). Majú deťom pomáhať v čase pokušení, (Jób 1,5), v prípade choroby (2 Kráľ 12,16), majú povinnosť byť deťom dobrým vzorom (4 Kráľ 14,23, 15,3) a učiť deti odmalička dobrým skutkom a kresťanskej láske podľa Evanjelia, a ďalej majú povinnosť zveriť svoje deti dobrým duchovným.

5. Rodičia nesmú pohoršovať deti nevhodnými slovami a skutkami; rodičia pohoršujúci svoje deti, to je veľký hriech pred Bohom a má to neblahé následky v živote detí (väčšina z detí, ktoré sa stali v živote zlými, sa takými stali preto, lebo to videli v detstva u rodičov).

6. Je potrebné, aby rodičia učili deti Božej bázni, pravej viere, ľudskosti, milosrdenstvu k ľuďom, pokore a účasti na bohoslužbách a čítaní Svätého Písma; odmalička si majú deti zvykať na krátke pôsty, pravidelnú modlitbu, spoveď, poskytovanie milosrdenstva tým, ktorí to potrebujú, úcte ku všetkým ľuďom.

7. Rodičia sa musia starať o potreby detí, ich zdravie, vzdelanie...

POVINNOSTI DETÍ K RODIČOM PODĽA SVATÉHO PÍSMA

1. Hlavnou povinnosťou detí je dodržiavať Boží zákon (Deut 30, 2; Prísl 28,7), báť sa Boha (Deut 31,12-13; Ž 33-34, 11), báť sa rodičov (pod bážňou sa myslí úctivosť, vážnosť, uznávanie authority) a ctiť si ich (Ex 20,12; Levit 19,3; Deut 5,16; Mt 15,4; i,19; Mk 7,10; 10-19; Lk 18,20; Efez 6,2), a podriaďovať sa rodičom (Prísl 6,201; 7,1-3; Efez 6,1; Kol 3,20).

2. Deti majú povinnosť poslúchať ponaučenia rodičov (Prísl 1,8; 3,4; 4,1; 20,21, 5,1-2, 6,20-21), starať sa o svojich rodičov (Gen 45,9-12; 47,11-13; 1 Kráľ 22,3-4; 1 Tim 5,4), ctiť si starších (Levit 19, 32; Prísl 23,22; 1 Petr 5,5).

3. Poslušné deti obveseľujú srdcia rodičov (Prísl 10,1-15, 20, 23; 15,14-25). Poslušné deti budú požehnané (Ex 20,11; Deut 5,16; Jer 35,18-19; Prísl 3,1-4; Efez 6,1-2).

Naopak zlé deti, ktoré neposlúchajú svojich rodičov (Rim 1,30; 2 Tim 3,2), ktoré opovrhujú svojimi rodičmi (Prísl 15,5; Ezech 2,27), nadávajú svojim rodičom (Prísl 30,11), sú za toto Bohom potrestané (Prísl 19,13); ktoré spôsobujú rodičom smútok (Prísl 10,1;17,21-25), okrádajú otca, vyhánajú matku (Prísl 19,26) a nectia starobu (Iz 3,5).

Sväté Písmo hovorí o hrozbách, kliatbach a trestoch, ktorými Boh trestá deti, ktoré opovrhujú svojimi rodičmi (Deut 27,16; Ezech 22,7-15). Rovnaké tresty prichádzajú aj na deti, ktoré sa

svojim rodičom nepodriaďujú (Deut 21,18-21), na deti, ktoré sa vysmieľujú rodičom (Prísł 30,17), na deti, ktoré preklínajú rodičov (Exod 21,12; Levit 20,9; Prísł 20,20; Mt 15,4; Mrk 7,10); toto sa stane tiež deťom, ktoré bijú svojich rodičov (Exod 21,15), ktoré sa vysmieľujú starým a opovrhujú nimi (Kráľ' 2,23-24), a deťom, z ktorých vyrastú pijani a prostopašníci, zhýralci (Deut 21,20-21).

Starec Kleopa (Rumunsko)